تاثیر شیوع کرونا بر بازار جهانی هنر

■ **شیوع کرونا و اجرای مقررات قرنطینه در بیشتر کشورهای جهان بازار بزرگ و سودده هنر را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده و بسیاری گالری‌ها و موسسات هنری را به ادامه فعالیت در فضای آنلاین سوق داده است.**

با وجود قدرت گذشته، بازار هنر اینک در مواجهه با سرعت بالای شیوع این همه گیری جهانی به تقلا افتاده است. همزمان با بسته شدن موقت درهای موزه‌ها و گالری‌ها به روی عموم، تعدادی از نمایشگاه‌های برجسته هنری نیز لغو یا به زمان دیگری موکول شدند که از آن جمله می‌توان به نمایشگاه فریز نیویورک و آرت بازل هنگ کنگ اشاره کرد.

گروه فرهنگ و هنر –شیوع کرونا جهان را طی یک ماه گذشته به طرز چشمگیری تغییر داد. این امر کسب و کارهای جهانی از جمله بازار هنر را عمیقا تحت تاثیر قرار داده است. تنها در سال ۲۰۱۸ میلادی فروش تولیدات هنری به ۶۷.۴ میلیارد دلار رسید. با وجود قدرت گذشته، بازار هنر اینک در مواجهه با سرعت بالای شیوع این همه گیری جهانی به تقلا افتاده است. همزمان با بسته شدن موقت درهای موزه‌ها و گالری‌ها به روی عموم، تعدادی از نمایشگاه‌های برجسته هنری نیز لغو یا به زمان دیگری موکول شدند که از آن جمله می‌توان به نمایشگاه فریز نیویورک و آرت بازل هنگ کنگ اشاره کرد.

کاهش درآمد و تعدیل نیرو

ماه گذشته موزه مشهور لوور در پاریس، موزه هنرهای ملی چین در پکن، موزه هنرهای مردمی گوآنگ‌دونگ و چند موزه دیگر درهای خود را روی بازدیدکنندگان بستند. این تعطیلی ها با لغو شدن رویدادهای جمع آوری کمک‌های مالی و از دست رفتن درآمد حاصله از پذیرش اثر و فروش بلیط، به کاهش درآمد موزه و تعدیل نیرو منجر شده است. موزه هنرهای مدرن در نیویورک، موزه هنرهای زیبای بوستون و موزه هنرهای معاصر لس آنجلس تنها چند مورد از موسسات فرهنگی و هنری هستند که در نتیجه تحولات اخیر مجبور به تعدیل نیرو شدند.

موزه لوور، پاریس

خانه حراج اشیاء هنری ساتبیز هفته گذشته اعلام کرد که ۱۲ درصد از کارکنانش یعنی چیزی در حدود ۲۰۰ نفر را اخراج خواهد کرد. هم اینک قرار بر آن است که حقوق آن دسته از کارکنان این خانه حراجی در آمریکا و انگلستان تا اول ژوئن با ۲۰ درصد کاهش پرداخت شود و مدیران نیز با کاهش ۱۰ درصدی پرداختی‌های خود موافقت کرده‌اند. این اخبار درست زمانی به گوش می‌رسد که خانه‌های حراج ساتبیز، کریستیز و فیلیپز هر سه از به تعویق افتادن فروش بهاره خود خبر داده اند. اگرچه هنوز تاریخ دقیق برگزاری این حراجی ها اعلام نشده است، این سه خانه حراجی بر آن امیدند که این مراسم‌ها را در ماه ژوئن برگزار کنند.

پناه بردن به پلتفرم‌های آنلاین

با وجود تعدیل نیروهای اخیر، ساتبیز توانسته بخش عمده‌ای از تجارت خود را موفقیت آمیز به فضای آنلاین منتقل کند. ماری بارتو یکی از مدیران ساتبیز در این باره می گوید: فروش آنلاین ما در سال ۲۰۲۰ به طور خاص بالا بوده است. تاکنون بیش از ۳۵ میلیون دلار درآمد کسب کرده‌ایم که این مقدار با فروش آثار هنری مدرن و معاصر از آفریقا، آثار متعلق به قرن بیستم از خاورمیانه، نمونه‌های طراحی و عکسبرداری به جا مانده از قرن بیستم، روزانه بالا می‌رود. مجموعه‌داران همچنان فعالانه در بازار خرید می کنند و پلتفرم فروش آنلاین ما بهترین رابط ممکن را برای مشتریان فراهم می کند تا با آثار تعامل داشته باشند و در مزایده شرکت کنند.

در این میان گالری‌ها و موسسات فرهنگی نیز به نمایش آنلاین آثار خود روی آورده‌اند. در هفته‌ای که گذشت نمایشگاه آرموری نیویورک از راه اندازی یک پلتفرم آنلاین برای نمایش نمایشگاه‌هایی که در پی شیوع کرونا به ناچار زودتر از موعد مقرر تعطیل شده یا فرصت نمایش پیدا نکردند، خبر داد. گالری هاوسرانـد ورث نیز در اقدامی مشابه یکی از جاه‌طلبانه‌ترین ابتکارهای آنلاین را با عنوان آرت لب به راه انداخت که علاوه بر فضایی که برای نمایش آنلاین آثار فراهم می کند، یک ابزار واقعیت مجازی را نیز برای افزایش کیفیت تجربه بازدید، در اختیار بازدیدکنندگان مجازی این پلتفرم قرار می دهد.

آینده نامعلوم در انتظار بازار هنر

با وجود این گام‌های روبه جلو، آینده بازار هنر هنوز به طرزی باورنکردنی نامعلوم است. روزنامه هنر در هفته ای که گذشت گزارش داد یک سوم گالری‌های فرانسه ممکن است در نتیجه شیوع کروناویروس و عواقب ناشی از آن تا پایان سال میلادی جاری برای همیشه تعطیل شوند. این یک واقعیت ترسناک است و بسیاری از افراد را نسبت به آنچه در ادامه پیش خواهد آمد، نگران کرده است.

تهیه‌کننده و مدرس تئاتر فنلاندی:

پررنگ بودن ادبیات در تئاتر ایران نقطه قوت آن است

■ **«جوکا هاید هی‌تی» از تهیه‌کنندگان تئاتر و پروژه‌های حرفه‌ای در فنلاند می‌گوید: من فکر می‌کنم اگر هنرمند هیچ تکیه‌ای به مسائل اجتماعی و سیاسی منطقه‌اش نداشته باشد یعنی به جایی که تئاترش از آن می‌آید و خاستگاه تئاترش است، تئاتر آن کشور پایه‌ها و بنیان‌های ضعیفی خواهد داشت. معتقدم نمایش شما، هرجا که هستید، باید نقبی بزند به مسائل سیاسی و اجتماعی آن منطقه. تئاتر می‌تواند در ژانرها و سبک‌های متفاوتی مانند کمدی و مستند باشد اما باید ریشه‌اش درون بخشی از واقعیت آن اجتماع باشد.**

گروه فرهنگ و هنر –«جوکا هاید هی‌تی» از تهیه‌کنندگان تئاتر و پروژه‌های حرفه‌ای در فنلاند است که سابقه ۱۴ سال تدریس و فعالیت آموزشی را در کارنامه خود دارد. این هنرمند همچنین ۲۱ سال در حوزه سینما به فعالیت پرداخته است. او جوایز ارزنده‌ای چون جایزه جشنواره تئاتر جمهوریت و جایزه اتحادیه جوانان قزاقستان را دریافت کرده است. با جوکا هاید هی‌تی که در پنجمین بازار بین‌المللی هنرهای نمایشی ایران حاضر شده بود درباره وضعیت تئاتر در کشور خودش، اتکای تئاترها به وضعیت اجتماعی و سیاسی کشورها، جهانی شدن تئاترها و... گفتگویی انجام شده است که مشروح این گفتگو را می‌توانید در ادامه بخوانید.

تئاتر ایران جدای از بخش تجاری‌اش، چه در گونه‌های مبتنی بر متن و چه تجربی، خیلی روی موقعیت و شرایط سیاسی و اجتماعی کشورمان استوار است. در کشوری مثل فنلاند این قضیه چطور است؟

من فکر می‌کنم اگر هنرمند هیچ تکیه‌ای به مسائل اجتماعی و سیاسی منطقه‌اش نداشته باشد یعنی به جایی که تئاترش از آن می‌آید و خاستگاه تئاترش است، تئاتر آن کشور پایه‌ها و بنیان‌های ضعیفی خواهد داشت. معتقدم نمایش شما، هرجا که هستید، باید نقبی بزند به مسائل سیاسی و اجتماعی آن منطقه. تئاتر می‌تواند در ژانرها و سبک‌های متفاوتی مانند کمدی و مستند باشد اما باید ریشه‌اش درون بخشی از واقعیت آن اجتماع باشد.

متن‌های نمایشی جدید کشور فنلاند چقدر جهان شمول‌اند و مثل ادبیات کلاسیک جهان، برای همه کارکرد دارند؟

در فنلاند متن‌های جدید زیادی کار می‌کنیم؛ هر سال ۵۰ درصد نمایش‌هایی که روی صحنه می‌آیند و مطرح می‌شوند بر اساس همین متن‌های جدید هستند و بعضی از آنها در اروپا، اوراسیا و کشورهای همسایه‌مان خیلی معروف هستند. از طرفی این متن‌ها با روسیه ارتباطی بسیار قوی دارند، چون آنها درام و ادبیات و متون فنلاندی را خیلی دوست دارند. یکی از مسائلی که ما این روزها بسیار زیاد با آن مواجه می‌شویم تغییرات آب و هوایی و مسائل محیط زیستی است که نمایشنامه‌نویسان فنلاندی آن‌ها را با لحن‌هایی شاعرانه مطرح می‌کنند. متن و نوشتار در فنلاند مسائل بسیار مهمی هستند چراکه ما قصه‌گو بودیم و هستیم دوست داریم قصه‌ها را ببینیم و بشنویم.

در مورد تئاتر ایران و متن‌های ایرانی چه نظری دارید؟ فکر می‌کنید چقدر قابلیت جهانی شدن و ارائه در کشورهای دیگر دارند؟

من فکر می‌کنم ظرفیت تئاتر ایران بسیار گسترده است چون تنوع ژانرها و گونه‌های نمایشی که من در ایران دیده‌ام بسیار زیاد بود. بنابراین فکر می‌کنم تئاتر ایران ظرفیت زیاد و توانایی فراوانی دارد و یک نفر باید پیدا شود که بتواند این ظرفیت را شناسایی کرده و به دنیا معرفی کند. ولی به نظر من ریشه در خاک داشتن بسیار مهم است. اگر کسی فکر کند «من نمایشی بسازم که خیلی جهان‌شمول باشد و بیشتر شبیه خارجی‌ها باشد تا اثری ایرانی»، دچار تصوری غلط شده است؛ من فکر می‌کنم باید ریشه‌هایش در همین جا باشد. مثلا شرایط اجتماعی زنان در فنلاند با ایران بسیار متفاوت است اما همچنان نمایش‌هایی که درباره زنان است از ایران می‌تواند در فنلاند بسیار مورد قبول و استقبال قرار بگیرد چون شاید وضعیت اجتماعی زنان در فنلاند بسیار خوب شده باشد اما ممکن است هنوز در خانه مورد خشونت خانگی قرار بگیرند.

برخی معتقدند اینکه ارتباط تئاتر ما با جهان آنچنان که باید قوی نیست به دلیل این است که تئاترهای ایرانی اغلب بسیار متکی به متن و ادبیات هستند تا فرم؛ و همین مساله شاید فهم آن تئاتر را برای مخاطبان برخی کشورها دشوار کند.

اتفاقاً فکر می‌کنم پررنگ بودن نقش ادبیات در تئاتر ایران، نقطه قوت آن است. بنابراین به نظر من لزومی ندارد نمایش‌هایی که از ایران به کشورهای دیگر می‌روند بدون کلام باشند بلکه می‌توانند کاملاً دیالوگ‌محور هم باشند. این را هم بگویم که من به ایران آمدم چون کشور شعر و ادب است. خیلی خوشحالم که اینجا هستم. با شناخت آثاری از مولانا، حافظ و فردوسی که به زبان فنلاندی ترجمه شده بود، به ایران سفر کردم.

وضعیت تئاتر فنلاند از نظر خصوصی بودن و حمایت‌های دولت و واحدهای تجاری از آن چطور است؟

من در مرکز اطلاعات تئاتر فنلاند برای تولید پروژه‌های بین‌المللی کار می‌کنم و لازم است قبل از پاسخ به این سوال بگویم که فنلاند بخشی از اسکاندیناوی نیست و ما پیشینه تاریخی تئاتر سوئدی را نداریم. تئاتر ما در قرن ۱۹ توسط فنلاندی‌های سوئدی زبان شکل گرفت و اکنون تئاتر فنلاند را به عنوان «تئاتر مردمی» می‌شناسیم. در فنلاند حدود ۸۰۰ تئاتر برای جوانان داریم. در طول تابستان کنار همه دریاچه‌هایمان رویدادی تئاتری برگزار می‌کنیم. می‌توان گفت که همه تئاترهای ما خصوصی هستند و برای کمک به وضعیت مالی نمایش‌ها در سال ۱۹۹۳ قانونی وضع شد که طبق آن این تئاترها می‌توانند از مزایای دولتی برخوردار شوند اما با گسترش هنر تئاتر در این کشور بعضی از تئاترها مشمول این قانون نمی‌شوند. تئاترهای کشور ما در تمامی شهرها پراکنده شده‌اند و هرکدام گروه‌های خود را تحت استخدام خود دارند.

مهم‌ترین مراکز آموزشی و هنری «درام» فنلاند و همچنین مهم‌ترین جشنواره‌های تئاتر این کشور کدام‌اند؟

تنها جایی که رشته‌هایی همانند طراحی نور و صحنه را در مقطع دکترا ارائه می‌دهد، دانشگاه فنلاند است. این کشور تولید درام نو زیادی دارد و اغلب تئاترهایی که به صحنه می‌روند، نمایشنامه‌هایی جدید دارند. «مرکز پژوهش واقعیت» هم همان‌طور که از نامش برمی‌آید برای پژوهش واقعیت است. این مرکز بر تولید تئاتر تعاملی تمرکز می‌کند. یکی از نمایش‌های جالبی که آن‌ها به صحنه بردند، «نمایش گرگ‌ها» نام داشت که در مرکز شهر سنت پترزبورگ روسیه اتفاق افتاد و در آن تماشاگران گرگ می‌شدند و زوزه می‌کشیدند. ما مرکز «واهاس» را هم داریم که دارای یک کارگردان، یک طراح حرکت و دو طراح صحنه است. کارمندان این سازمان، با همکاری هم دراماتولوژی اثر را شکل می‌دهند و بر مبنای نمایش وظایف خود را تعریف می‌کنند. در واقع این سازمان مدیریت افقی دارد و هیچ‌کس مقامی برتر از دیگری ندارد. تنها نمایش است که جایگاه هرکسی را مشخص می‌کند.

ما در فنلاند جشنواره‌های تئاتر «سفید و سیاه»، جشنواره عروسکی «سامپو» که مخاطبان آن کودکان هستند، «هنر معاصر» با رویکرد و محوریت موضوعی سالانه، «ماسک» که مخصوص تئاترهای دلقکی است و جشنواره «تیم‌فست» را که در شهر تورکوی فنلاند برگزار می‌شود و مخصوص نمایش‌های عروسکی برای بزرگسالان است، داریم.

تولید قطعه «همدم» با همکاری عقیلی، پرستویی و جمشیدی

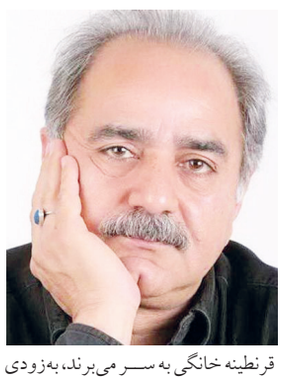

گروه فرهنگ و هنر – قطعه "همدم" با همکاری سالار عقیلی، پرویز پرستویی و فاضل جمشیدی در راستای پویش مشاهنر و برای همدلی و همراهی با مردمی که این روزها در قرنطینه خانگی به سر می‌برند، به‌زودی منتشر می‌شود.

این قطعه موسیقایی که هم‌اکنون مراحل پایانی ضبط را پشت سر گذاشته، قرار است به‌زودی منتشر شود.

این اثر با شعری از علیرضا، بهرامی، ملودی از فاضل جمشیدی و با تنظیم ارکستر محسن غلامی، از موسیقیدان‌های مقیم مازندران ساخته می‌شود. همچنین نوازندگانی همچون علیرضا احمدی، حسین رودگر، رویا باقرزاده و ارکستر زهی در تولید این قطعه همکاری داشته‌اند.

اسرافیل شیرچی، هنرمند عرصه تجسمی نیز خوشنویسی این قطعه موسیقی را بر عهده دارد و طراحی پوستر را نیز حمید حسین پور انجام داده است.

قطعه "همدم" ابتدا با شعرخوانی و دکلمه پرویز پرستویی بر روی بیت هایی از مولانا، حکایت امید، صبر، وحدت و شادی را روایت می‌کند، سپس با آواز شور با صدای سالار عقیلی و اجرای سه خواننده بر روی شعر "همدم"، ادامه می یابد.قطعه "همدم" با حمایت و تاثیرپذیری از حرکت جمعی هنرمندان ایران زمین در قالب پویش "مُشاهنر" به ایرانیان تقدیم می‌شود.

معرفی کتاب

«پرنده‌ها و آسمان»

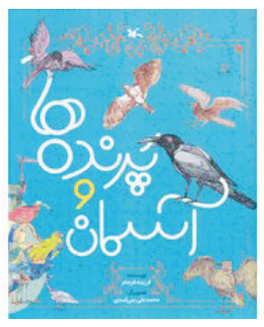

گروه فرهنگ و هنر – کتاب «پرنده‌ها و آسمان» فریده فرجام برای بچه‌های بالای ۱۲ سال منتشر شد.

این کتاب با تصویرگری محمدعلی بنی‌اسدی در ۴۰ صفحه تمام رنگی با قیمت ۱۴هزار تومان در انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در دسترس کودکان بالای ۱۲ سال قرار گرفته است.

در معرفی این کتاب آمده است: داستان «پرنده‌ها و آسمان» درباره پذیرش تفاوت‌هاست و به کودکان یاد می‌دهد که می‌توانند به جای آزار و اذیت دیگران، سرگرمی‌هایی پیدا کنند که همه را خوشحال و راضی کند. این داستان به آن‌ها یاد می‌دهد که در برابر افراد قلدر مقاومت کنند و آن را نپذیرند. کتاب «پرنده‌ها و آسمان» مناسب کودکان بالای ۱۲ سال است.

در خلاصه داستان این کتاب آمده است: «یک روز تابستان، یک دسته از پرنده‌های شهر که با هم دوست و همسایه بودند، از لانه‌هایشان بیرون آمدند تا به جست‌وجوی آب و دانه بروند؛ اما ناگهان یک دسته پرنده که زنگوله دور گردنشان بود، با جیرینگ‌جیرینگ پریدند و جلوی لانه‌هایشان را گرفتند...»

فریده فرجام، نویسنده کودکان، نمایش‌نامه‌نویس، نویسنده و شاعر بزرگسالان است.

او کتاب‌های دیگری برای کودکان به نام‌های «مهمان‌های ناخوانده»، «گل بلور و خورشید» و «عمو نوروز» را نوشته است.

کتاب «مهمان‌های ناخوانده» در سال ۱۳۴۵ از سوی کانون پرورش فکری کودکان به عنوان اولین کتاب این ناشر، منتشر شد و بعد جوایزی را نیز از آن خود کرد. داستان «گل بلور و خورشید» برنده جایزه نمایشگاه کتاب بولونیا در سال ۱۹۶۷ و جایزه یونسکو در ژاپن شد. داستان «عمو نوروز» را فرجام با کمک م.آزاد هنگامی که در گروه ویراستاران کانون کار می‌کرد، بازنویسی کرد که در انتشارات کانون به چاپ رسید.

معرفی کتاب

«آیینه‌ها را باور کن»

گروه فرهنگ و هنر – مجموعه داستان «آیینه‌ها را باور کن» نوشته محمدحسن ارجمندی منتشر شد. "سرسره بادی"، "مقصر کیه؟"، "فلفل"، "مراقبت"، "قرص کاکائویی"، "بیا!"، "بخشیدمت"، "دیگه دوستت ندارم"، "قول‌های بچه‌گانه"، "آبروداری"، "خوابگاه امن"، "می‌گفت: می‌تونم اما"، "ولی من دوستت دارم"، "خطاکار عزیز"، "درد دندان"، "تخم‌مرغ آب‌پز"، "ترس از دوری"، "آخر دنیا"، "عذرخواهی زبانی"، "قرص نعنایی"، "بستنی دیگه چیه؟" مگه نگفتم چیزی از کسی نگیر، "حلقه اشک"، "بشین غذاتو بخور" و "دوگانگی" داستان‌های این مجموعه هستند. نویسنده در این مجموعه سعی داشته تا به بهانه بیان خاطرات خود از بزرگ شدن فرزندش، نکاتی اخلاقی و فرهنگی را در موقعیت‌های مختلف داستانی روایت کند. همه داستان‌های این کتاب با موضوعی واحد نوشته شده‌اند. در واقع شاید بتوان گفت که مقصود اصلی نویسنده از نگارش این خاطرات، تبیین مفاهیمی اخلاقی در مواجهه با موضوعاتی است که همه انسان‌ها در گروه‌های سنی متفاوت با آن دست و پنجه نرم می‌کنند. مراقبت خداوند از انسان‌ها مانند مراقبت پدر و مادر از فرزندانشان است و در این کتاب این رابطه را براساس رابطه خود با فرزندش روایت کرده است. در بخشی از داستان «دیگه دوستت ندارم!» می‌خوانیم: «خانه ما مثل محل فیلم‌برداری یک فیلم سینمایی شده بود که برداشت اول سکانس مربوطه مورد تایید کارگردان قرار نگرفته و کار به برداشت‌های مجدد کشیده شده بود. ریحانه هم مثل بازیگری بود که وظیفه داشت بر اساس فیلم‌نامه‌ای که خود نوشته بود، صحنه را به هم بریزد. این چنین بود که او خانه را به هم می‌ریخت و ما مثل عوامل صحنه با تایید سکانس از سوی کارگردان، صحنه را به حالت نخست برمی‌گردانیم. خانه را مرتب می‌گردیم و ریحانه باز آن را به هم می‌ریخت. برداشت‌های مجدد، بارها و بارها تکرار می‌شد و ما هر بار با درجات عصبانیت مختلف، بازسازی صحنه فیلم‌برداری را انجام می‌دادیم..."

اقتصاد کیش روزنامه
پرتیراژترین و با سابقه ترین نشریه جزیره کیش
گسترده ترین شبکه اطلاع رسانی داخلی منطقه آزاد کیش
۴۴۴۲۴۹۶۹
۴۴۴۲۴۹۹۹